

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ataskaita

2020-08-31
Vilnius

Vykdamas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui priskirtų valdymo sričių kovos su korupcija programos ir jos įgyvendinimo 2020 – 2021 m. priemonių planą, korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinta bendrovės padalinio TV bokšte esančio restorano „Paukščių takas“ atsakomybėje esantys pirkimai. Vertinant buvo atsižvelgiama į tai, ar padalinys laikosi bendrovėje nustatytų pirkimų taisyklių, kaip identifikuoja pirkimų poreikį, aprašo pirkimo objektą, nustato būsimą pirkimo vertę ir būdą, parenka pirkimo ekspertus ir sudaro apklausiamų potencialių tiekėjų sąrašus, ar yra suarchyvuota visa pirkimo dokumentacija, ar sudaromos sutartys su laimėjusiais tiekėjais.

Vykdamas analizę buvo vadovaujamas STT parengtu Antikorupcinės aplinkos kūrimo ir įgyvendinimo vadovu (viešajame ir privačiame sektoriuose), Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo mokomąja medžiaga (E. Kavoliūnaitė-Ragauskienė, T. Šedbaras, 2017 m.). Ataskaitą parengė už korupcijos prevenciją bendrovėje atsakingas darbuotojas (A. Marcinkevičius)

Ataskaitoje konkrečių tiekėjų/rangovų pavadinimai neminimi dėl konfidencialumo įsipareigojimų paslaugų teikimo/prekių tiekimo sutartyse.

Analizės rezultatai

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas vidinio tyrimo ir dokumentų analizės metodais. Pirkimus bendrovėje reglamentuoja PA21 Pirkimų valdymo procesas. Pagrindinis vidinis dokumentas reglamentuojantis pirkimų vykdymą yra 2018-03-09 generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 2P-41 patvirtintos Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro prekių, paslaugų ir darbų pirkimo taisyklės (toliau tekste – Taisyklės). Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymui pasirinkti 6 padalinio „Paukščių takas“ pirkimai, atlikti 2018 - 2019 m., kurių įsipareigojimai tęsėsi ir 2020 m. laikotarpiu, t.y. kai kurios sutartys sudarytos 2 metams. Iš nagrinėtų pirkimų 5 - buvo vykdyti padalinio atsakingų darbuotojų, 1 – bendrovės Pirkimų komisijos. Vertinti šie pirkimai:

- 2018-07-30 virtuvės įrangos techninio aptarnavimo ir remonto paslaugų;
- 2019-08-13 virtuvės ir baro indų ir įrankių;
- 2019-10-22 staltiesių ir servetėlių skalbimo paslaugų;
- 2018-08-07 bandelių mėšainiams gaminti;
- 2019-08-09 darbo rūbų;
- 2018-10-11 buitinės chemijos prekių ir valymo priemonių.

Išanalizavus 2018 - 2019 m. padalinio „Paukščių takas“ pirkimus galima padaryti tokias išvadas ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius:

- Visų 6 vykdytų pirkimų dokumentacija pilnai paruošta ir išsaugota elektroniniuose aplankuose. Visais atvejais, pirkimo proceso dalyviai pateikė deklaracijas apie interesų konflikto nebuvimą su potencialiais tiekėjais.

- Tik vienas iš šešių pirkimų atliktas tiesioginių derybų būdu (bandelės mėšainiams). Kiti 5 pirkimai atlikti apklausos būdu, iš jų viename – galutinėje pirkimo proceso fazėje liko tik vienas dalyvis (virtuvės įrangos techninis aptarnavimas).
- Pažymėtina, jog padalinio „Paukščių takas“ darbuotojams, savarankiškai vykdant pirkimus (ne per pirkimų komisiją), trūksta kompetencijos nustatant ir įvertinant ekonominio naudingumo kriterijus.
- Reikalingos sisteminės priemonės, kurios padėtų kontroliuoti, ar padaliniai, pirkdami pagal ilgalaikio bendradarbiavimo sutartis, neviršija pirkimo pažymoje nustatytos sumos.
- Virtuvės įrangos techninio aptarnavimo pirkime pasitaikė netikslumų tarp informacijos pateiktos tiekėjo pasiūlyme ir vėliau sudarytos sutarties turinio.
- Sutartys tiekėjų sutarčių registre ne visuomet registruojamos korektiškai (nenurodant galiojimo datos, neįkeliant URL adreso, kur patalpinta skanuota sutartis), tokiu būdu apsunkinama informacijos paieška ir nukenčia sutarčių registro duomenų bazės tikslumas.
- Kvietimuose tiekėjams pateikiami techniniai ir kvalifikaciniai reikalavimai turėtų būti detalizuoti, kurie iš jų yra kritiniai, t.y. jų netenkinant pasiūlymai nebūtų toliau vertinami ir nekritiniai, kur tiekėjai galėtų pažymėti savo siūlomas reikšmes.

Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1.	Periodinė padalinių vykdomų pirkimų patikra: techninių ir kvalifikacinių reikalavimų tiekėjams nustatymas (kritiniai/nekritiniai), informacijos iš pirkimo pažymos perkėlimas į pirkimo sutartį.	Pirkimų ir logistikos skyrius	1 k. per ketvirtį	Sumažėjęs neatitikimų skaičius pirkimo dokumentuose, korektiškas tiekėjų pasiūlymų vertinimas.
2.	Pirkimų proceso vidiniai mokymai: pirkimo vykdymas ekonominio naudingumo būdu.	Pirkimų ir logistikos skyrius	1 k. metus	Padidėjusi darbuotojų kompetencija, suvaldomos rizikos.
3.	Pirkimo pažymoje patvirtintos sumos kontrolė: suprogramuoti papildomą funkcionalumą, jog priminimą apie besibaigiančią pažymos sumą gautų ne tik pirkimo vykdytojo padalinys, bet ir aukščiausio lygio vadovas, kuriam atsiskaito padalinys	IT skyrius	2021-03-31	Suvaldomos rizikos dėl pirkimo iš vieno tiekėjo be konkurso.
4.	Peržiūrėti ir pakoreguoti tiekėjų sutarčių registro įrašus dėl sutarčių galiojimo datų, įkelti trūkstamas nuorodas, kur patalpintos skanuotos sutartys.	Paukščių tako darbuotojai	2020-10-31	Korektiška tiekėjų sutarčių apskaita ir kontrolė.